

ihminen palavalla innolla, selvällä tiedolla, vakaalla mielellä, lujalla luottamuksella edesauttaa kansaansa tähän jäsenyyteen.

Tästä tällaisesta isänmaanrakkaudesta me kunnioitamme Lönnrot'ia – tästä tällaisesta me muistamme Castrén'in työt. Sopii kyllä heitä yhdessä ylistää. – Sillä yksi on ollut heidän tarkoituksensa, yhdessä he ovat vaikuttaneet, yhdessä tulee heidän muistonsa elämään, ei ainoastaan niin kauvan kuin Suomen kansa elää ja ahkeropi, mutta vielä Suomen kansan nimeen liitettynä silloin, milloin tällä kansalla itsellään ei ole muuta siaan kuin ihmisten muistossa, ihmiskunnan historiassa. – Siis Castrén'in muistoksi!

10

53 OPINIONER ANGÅENDE DEN INHEMSKA TIDNINGSPRESSEN.

Litteraturblad n:o 5, maj 1862

Allmänheten och tidningarne, vi vilja tro det, lefva i en viss förblindelse angående just den inhemska tidningspressen och verkningarne af dess uppträdande.

20

Vi önskade om denna press hafva ingenting att säga; men det är vår pligt att söka upplysa allmänheten i en punkt, som nära rörer hela landet. Härvid kunna vi naturligtvis icke undgå att omtala den. Vi skola dock så litet som möjligt beröra dess beskaffenhet.

Svenska Aftonbladet, som i motsats mot sin medtäflare Dagligt Allehanda utmärker sig genom skrala korrespondenter, har en sådan äfven i S:t Petersburg. Denne sysselsätter sig företrädesvis med Finlands angelägenheter, om hvilka han dock synes vara ganska klen underrättad.

Bland de notiser, denna korrespondent funnit godt meddela, lästes för någon tid sedan äfven ett yttrande om opinionen på högre ort rörande tidningspressen i Finland. Ordalagen erinra vi oss icke. Deras mening var dock den, att man i S:t Petersburg funnit de inhemska tidningarnes hållning under nu gällande friare pressregime vara synnerligen förträfflig, samt att i följd häraf en verklig tryckfrihets införande i Finland troddes icke komma att möta några hinder.

30

Hvem skulle icke glädja sig öfver denna förträffliga ställning – om man blott kunde sätta lit till, att den verkligen förefinnes?

Korrespondenten röjer visst icke någon tvekan härom. Tvärtom, han talar såsom vore han förtrogen med opinionerna och förhållandena på stället. Ovan vid tidningsmachineriet, tager man här i landet alla dylika utgjutelser för godt mynt. Man tänker icke derpå, att korrespondenten betalas allt efter den grad af vigt, han förstår att gifva sina meddelanden. Och då någon, såsom denne korrespondent, försäkrar sig hafva sitt vetande ur den pålitligaste källa, så kan han icke gerna afspisas med ett lumpet öre pr rad.

40

Vi missunne sagde herre icke hans med eller utan svett och möda förvärfvade tärepennning; och vi önske ingalunda, att Aftonbladsbolaget må afpruta något på dess närvarande belopp. Men han får icke göra anspråk på, att allt folk här i landet skall tro på hans ord. I Sverge är det en annan sak. Dikter om Finland synas der höra till allmänhetens smak; eljest skulle på detta fält osanningar icke så oafbrutet sira vissa Svenska blads spalter.

50

Den, som om politiska förhållanden i allmänhet något vetande eger, finner väl genast, att sagde korrespondents slutsats saknar premisser.

Ty ehuru det visst kunde vara väl, om tidningarnes i Finland närvarande hållning icke skulle bidraga att göra tryckfriheten fruktad, bero dock utsigtarna för denna ganska litet häraf. Hvar och en kan nemligen förstå, att i Finlands ställning alla reformer öfverhufvud icke gälla Finland ensamt. Äfven utsigtarna för tryckfriheten måste härefter bedömas. Hvad i Finland medgifves, derpå gör man äfven annorstädes anspråk.

Men det lönar icke mödan fästa sig vid denna sida af anförandets brister. Det lider tyvärr af den vida större bristfälligheten, att uppgiften i dess helhet är falsk. Äfven vi hafva våra korrespondenter, ehuru vi sällan begagnat oss af dessa meddelanden, emedan det icke ligger i bladets plan att hålla reda på dagens nyheter och opinioner. Äfven nu återopas, hvad vi härom inhemtat, endast i sammanhang med en allmänna betraktelse.

I de kretsar, om hvilka här kan vara fråga, har man om tidningarnes i landet förhållande helt andra åsichter, än dem det Svenska bladets korrespondent förmenar vara rådande. I stället att prisa dessa blads moderation, anser man tvärtom deras hållning helt enkelt för regeringsfiendlig. I dem läses icke annat än kländer öfver alla regeringsåtgärder, aldrig ett ord till erkännande ens af styrelsens goda afsigter. De söka omsorgsfullt upp, hvad som kan oro sanna, dervid ofta icke blott besvärade af uppenbar okunnighet om förhållandena, utan tilläggande uppsåtliga falska framställningar. Öfverhufvud framstår i dem planen, att göra den blifvande landtdagen så opponerande som möjligt, hvaraf följden skall blifva om icke dennas förtidiga upplösning, åtminstone farhåga för dess vidare sammankallande. I dem inflyta yttranden, som äro förnärmande för kejsardömet, relationer, i hvilka man ger sin glädje tillkänna öfver hvarje förlägenhet, som ett otåligt och sanslöst rörelseparti förmår bereda rikets liberalt-reformerande styrelse. I dem läsas yrkanden, hvilka innebära ett förnekande af Finlands närvarande förhållande till Ryska riket – så betraktas Finlands tidningspress i dessa kretsar, i hvilka den följes med uppmärksamhet, och man hälvfver ansvaret på Finlands styrelse. Utan vidare anvisning kan läsaren förstå, hvar dessa opinioner ytterst söka göra sig gällande.

Vi hafva icke att undersöka, om något af allt detta verkligen kan läsas i landets tidningar. Det vore odiöst att ur dem utplocka enstaka yttranden, syftande åt det ena eller andra hållet. Vi meddela endast, hvad vi ur ganska säker källa om opinionen angående denna tidningspress inhemtat, medgifvande att, om vi ville påstå, att i den ingenting af anförd art förekommit, man skulle mot detta påstående kunna hålla sådana yttranden – åtminstone *ett* äfven för de mest stötande fall.

Deremot ville vi gerna göra tydligt: att alltid och allestädes, der någon yttrandefrihet finnes, en oppositionspress hör till saken; att denna i Finlands förhållanden ännu icke kan hafva någon motvigt; att likväl dess högljuddaste organer föga hafva att skaffa med allmänna opinionen i landet, och att derföre hvarjehanda yttranden och yrkanden i desamma föga förtjena någon uppmärksamhet.

I länder, i hvilka styrelsesättet är parlamentariskt, d. v. s. der regeringen alltid regerar med majoriteten i representantförsamlingen, der finnes också alltid en regeringspress, ministeriela blad nemligen, i bredd med oppositionspresen. I sådana länder kan regeringen vänta ett verkligt och verksamt medhåll i tidningarne. Der åter det konstitutionela lifvet icke hunnit denna utveckling, utan ministerplatserna besättas enligt monarkens åsichter och förtroende till personerna, der

söker en »officiös» press att upplysa allmänheten angående regerings-åsigterna och försvara regeringens handlingar. Verkan af denna press är visserligen högst problematisk. Den är emellertid på sin plats, om den verkligen skingrar den hemlighetsfullhet, i hvilken en sådan styrelse gerna insveper sig, så att allmänheten i tid lär känna, hvad som förehafves, och hvilka ändamål styrelsen föresatt sig. Den är också nyttig för att rätta de origtiga uppgifter, hvilka oppositionspresen dels af okunnighet, dels af naturlig misstänksamhet eller af dålig vilja utsprider.

I intet fall må man, der sistnämnda styrelsesätt gäller, af tidningarne vänta något medhåll för styrelsen. Deras uppkomst och tillvaro beror der icke af opinionerna. De utgöra icke språkrör för någon organiserad parlamentarisk opposition. De kunna nu och då utgå från en eller flera individers öfvertygelse, såsom i vårt land från någon magisters håg, att hafva sitt ord med i laget. Men för det mesta äro de affärsspekulationer, och i händelse af framgång förfalla de alltid åt spekulatjonen. Det blir då tillfälligt, hvem som i dem förer pennan; redaktionens duglighet kommer att bero af tillgång och efterfrågan. Men en sak är gifven: nemligen utgången af valet mellan en regeringsvänlig eller oppositionell hållning.

Att uppställa nya fordringar, att tadla, hvad som sker, att göra saker och personer misstänkta, dertill fordras minsta mått af insigt.

Allmänsatserna i den konstitutionela teorin tillhöra öfverallt i Europa det allmänna medvetandet. Deras offentliga upprepande kan i detta hänseende föga lägga något till eller från. De förlora icke i värde genom att af hvarje popularitetshungrig narr slås breda och platta. Men än mindre verkar detta deras utplattande på allmänheten. För tidningarne utgör hamrandet på desamma en oundviklig obligatstämma, för att dölja fattigdomen i de egna kompositionerna. Att uppställa dessa satser såsom fordringar på politisk reform besparar dem all tankemöda. Sättet och medlen för reformen lemna de ju ovidrörda. Och redan detta kan öfvertyga, att hamrandet är till endast för ljudets skuld. De äro väl icke så upprigtiga, som en viss ledamot i ett visst Utskott, att de skulle öppet erkänna, att meningen icke alls är den, att få de uppkastade frågorna till landtdagen, utan blott att fatta tillfället i håret och vittna om talarens ovanliga politiska insigter, mod och patriotism. Men den bekännelsen kan anses vara solidarisk äfven för kamraterna i pressen.

Allt upplyst folk i landet önskar naturligtvis och måste önska en utveckling i de politiska formerna. Men hvar och en inser också svårigheterna af en sådan, der enligt grundlagen representationen icke har något initiativ. Så mycket mera litar man dertill, att Regeringen skall finna det klokt att efterhand medgifva Landtdagen ett närmare deltagande i statsärenderna. Det är t. ex. längesedan insedt, att lagstiftande och verkställande makt i den konstitutionela staten icke presenteras den ena af folkombuden och den andra af regeringen, utan att såsom regeringen deltagar i lagstiftningen så äfven folkrepresentationen bör deltaga i statsstyrelsen, väsentligast genom att bestämma öfver statsutgifterna, och vid en mera utvecklade form genom en ministerstyrelse, tagen ur representantförsamlingens majoritet. För den senare saknas ännu i Finland alla vilkor. Deremot är det en gifven sak, att vid åtagandet af nya skatter Landtdagen skall begära uppgift öfver deras användande; och kontrollen öfver detta har den i sin hand genom att bevilja skatter på viss tid. Det icke-skrikande folket i landet är också fullt öfvertygad derom, att Regeringen icke skall hafva något häremot.

Likaså ser man i statsförslaget offentliggörande – en åtgärd, som i landets historia står exempellös – ett bevis för, att Regeringen icke vill inskränka kännedomen om statsmedlens användning endast inom Ständernas utskott. Full öppenhet i denna punkt är mera än något annat egnadt att underhålla förtroende till styrelsen.¹

10 Det finnes ett mycket enkelt sätt, att häri förfara, och det är, att före Landtdagens sammanträdande låta genom tryck offentliggöra en mera detaljerad öfversigt af statsutgifterna. Regeringen kan taga för afgjort, att en sådan publikation ingalunda skall mötas af den inskränkta fordran, att de löpande statsutgifterna i ett fjerndels sekel bordt stå qvar på samma punkt, och de derutöfver stigande inkomsterna finnas skrinlagda. Ett sådant undantag från all hittills känd statshushållning begär ingen vettig person i landet.

Detta exempelvis om en af de punkter, i hvilka man velat finna oroande tendenser.

Hvad angår tidningarnes anmärkta tadelsjuka och den brist på erkännande af styrelsens omsorger för landet, man i dem anser sig finna, så är detta egentligen taladt så, som det skall och måste vara. Det är genom den oflåtliga kritiken de hufvudsakligen äro nyttiga. Af erkännandet skulle styrelsen icke hafva något att inhemta. Kritiken kan väl ofta vara okunnig och vrång. Men der finnes i den bland det lösa slamret dock alltid något ord att taga vara på.

20 Visserligen vore det önskligt, att denna kritik skulle föras med en insigt, som förmådde angifva icke blott de förmenta bristerna utan äfven botemedlen, nemligen med hänsyn till bestående förhållanden och möjligheten att använda dem. Så nybegynnande och så helt och hållet öfverlemnad åt tillfälligheten, tidningspressen i detta land är, kan man dock af densamma begära hvarken insigt eller klokhet.

30 Än önskligare vore det, att sanningen alltid skulle vara densamma kär. Men skäl till klagan i detta hänseende lemnar tyvärr tidningspressen öfverallt i världen.

Den bekanta Svenska publicisten, Askelöf, skref någon gång mera sannt än artigt: skulle Svenska folket se sina föregifna målsmän i pressen »motade tillsamman i ett portlider», skulle det slås af häpnad. Utsagon eger sin tillämpning litet hvarstades i världen. Dess tillämpande måste dock öfverallt äfven hafva sina undantag. Länge egnade sig här i Finland åt det då ännu äfven materielt otacksamma tidnings-skrifveriet personer, som hade ett namn att förlora. Också nu offerar 40 mången, förut af andra åligganden bunden person i bästa välmening sin knappa återstående tid åt redigerandet af något landsortsblad. Men på andra håll är sysslandet redan en födkrok.

I länder, i hvilka tidningarne äro organer för bestämda politiska partier, ett nödvändigt bihang till diskussionen inom representantförsamlingen, der är detta i sin ordning. Det är likgiltigt, hvem som för pennan i ett sådant blad; grundsatserna och tendensen äro gifna; de följa med tidningens namn. Likaså är detta likgiltigt i de stora

50 ¹ Det i Januari församlade Utskottet skulle haft det bästa tillfälle att påkalla denna öppenhet. Landtdagen kan icke fordra statsräkenskapernas offentliga framläggande. Utskottet hade sig öppet lemnadt att begära det. Kalladt att yttra sig öfver Senatens förslag bland annat till nya statsinkomster, kunde det icke med sakkunskap gifva råd, utan att ega samma kännedom om statsverkets tillstånd och behof som Senaten. Äro vi icke orätt underrättade, hade också Utskottet endast behöft tillkännagifva sin önskan om upplysningar rörande den ena eller andra utgiftsposten i statsförslaget, för att erhålla dem och låta dem ingå i sitt protokoll. I stället förnöjde åtskilliga herrar i detsamma sig och sina åhörare med några fraser.

Europeiska nyhetsbladen, hvilka icke hafva någon bestämd färg. Men der tidningarnes utgifvande är endast privatföretag, och der deras spridning bestämmes uteslutande af utgifningsorten och tillgången till nyheter och annonser, der har det allt sina olägenheter, att redaktionen tillfaller den, som lofvar mesta prenumeranter mot billigaste ersättning. Prenumeranter åter vinnas främst genom nyheterna. Savoir faire har här större betydelse än det enkla savoir. Men mycket annat hjälper till. Något skandal är icke ur vägen. Det älskas i tidningarne som i salongerna. Patriotisk vaksamhet, bevisad just i förhållande till regeringen, är icke heller något medel att förakta. Någon bestämd plan att få det ena eller andra genomdrifvet behöfver icke komma i fråga. Det ena ämnet tages, det andra släppes. Omvexling är för läsarens skuld behof – och än mera för författarens, ty ju mindre man fördjupar sig i ett ämne, desto mindre vetande erfordras för dess behandling.

10

Bullret af kritiken ligger alltså utan vidare i sådane tidningars intresse.

Det vore dock en orättvisa mot den läsande allmänheten att tro, att bland densamma icke finnas personer, för hvilka de ledande artiklarne, om de så få kallas, i sådane tidningar äro betydelselösa. I sjelfva verket uttala de lika litet opinionen i landet, som de leda den. Man har nyligen i Utskottets uppträdande haft ett lysande bevis derpå. Den opinion, som oaktadt allt hemligt och uppenbart stretande att hindra dess konsolidering, i Utskottet gjorde sig gällande, hade uppenbart ingenting att skaffa med det föregående tidningsskriket. Försök hafva egt rum, att bortblanda detta faktum; men snopenheten öfver utgången har varit omissskänkelig. Den bevisar sig äfven i tystnaden angående Utskottets yttranden i de särskilda frågorna. Den skall, när engång Landtdagen är slut, blifva än grundligare.

20

Att taga en så beskaffad press till måttstock för Landtdagens blifvande hållning, vore derföre högst obetänkt. Det skulle föra till att möta Landtdagen med misstroende. Och intet större misstag kunde från Regeringens sida begås.

30

I alla menskliga förhållanden är öppenhet och förtroende den bästa politik. De äro det framförallt i förhållande mellan regering och folk.

Det ligger visst mycken vikt på denna den första landtdag – den första, som för en landtdags egentliga funktioner, lagstiftning och beskattning, påkallas. Ett frö, i den nedlagdt, skall i flera påföljande uppspira till godo eller ondo. Det ligger vikt derpå, att den aflöper till Regeringens och folkets ömsesidiga belåtenhet. Och vi tveka icke att utsäga det: valet af frö står helt och hållet i Regeringens hand –

40

ingalunda i tidningspressens. Ingen tviflar derpå, att icke Regeringen skall öfverlemna åt Landtdagens beslutanderätt allt, hvad densamma tillkommer. Likaså hoppas man, att Landtdagen i öfriga viktigare frågor skall höras. Att äfven andra hithörande ärenden, än de i Senatens förslag upptagna, komma att Landtdag föreläggas, torde med visshet kunna förutses. Ju liberalare Regeringen i detta hänseende förfar, med desto större beredvilighet skola ständerna naturligtvis gå dess önskningsar till möte.

Anspråken äro i sanning icke stora. Landets grundlag är icke heller egnad att fostra sådana. Ingen sansad människa tänker på grundlagsändringar vid första landtdag. Sjette punkten i Förenings- och Säkerhetsakten afskär också beklagligen tankarne derpå. Sjelfva denna våldsamt tillkomna Akts utstrykande skulle utgöra den första och viktigaste grundlagsändring. Men ju mera inskränkande grundlagarne äro, desto mera väntar man af Regeringens liberalitet, att den icke

50

stannar vid det, hvartill bokstafven tvingar. Och man har grundade skäl att hoppas, att så sker.

Först sedan Landtdagen är förbi och nationens representanter fått tillfälle uttala *dess* tänkesätt, kan det säkert bedömas, huru mycket eller litet detta af tidningarne representerats. Vår tanke är, att de båda, åtminstone hvad de mest spridda bladen angår, hafva jembförelsevis litet med hvarandra att skaffa. Först då skall också en press kunna uppstå, som har något medvetande om, hvad nationen vill. Åtminstone skola då talrikare protester höjas mot föregifvandet, att kalfhagsopinionerna vore nationens röst.

Bemödandet att vanställa är något, som alltid följer en sådan spekulationspress åt. Publiciteten måste vara längre hunnen, förrän den bindes af hederskänslan. Den måste veta sig hafva bakom sig en mer eller mindre allmän opinion att representera, allmänna intressen af vigt att försvara, förrän den kan anse sin egen dålighet kompromettera denna opinion och dessa intressen, och den af detta medvetande tyglas. Hvarje regering synes oss borde inse, att en dålig press aldrig kan utgöra uttryck för ett helt folks tänkesätt. Ju sämre den är, desto säkrare borde det väl vara, att den är betydelselös. Uppenbara origtigheter och osanningar åter angående styrelseåtgärder, är det annorstädes de officiella bladens uppgift att rätta. Den hemlighetsfullhet, hvarmed här i Finland Regeringens planer omgifvas, ger naturligtvis utrymme åt alla möjliga ur luften gripna förmodanden.

Hvad slutligen angår de enstaka yttranden, som kunnat gifva någon ombrage i Ryssland, äro de mest en produkt af ren tanklöshet. När t. ex. en eljest okunnig individ fått reda på, att fråga varit om revision af Föreningsakten mellan Sverge och Norrge, och derpå hastar att yrka på en dylik revision af Finlands förhållande till kejsardömet, så är sådant blott löjligt. Förnärmande tillmälen åter beklagar hvarje klok människa i landet. Det vore den största orättvisa, att göra Finska folket ansvarigt för den ena eller andra skribentens inskränkthet eller lättsinne. Att likväl det intryck, sådant gör, kan återfalla på afgörandet öfver Finlands angelägenheter, är en beklaglig sanning.

Här gifna underrättelser om opinionen i Petersburg angående tidningspressen i landet torde för mången läsare vara oväntade. Vi få dock än en gång försäkra, att de äro fullt grundade.

Vi hafva sökt visa, att sjelfva denna opinion i visst afseende beror af en mindre noggrann kännedom om tidningsförhållandena här i landet, i annat åter grundar sig på en alltför stor ömtålighet. Men vi önskade också, att våra ord måtte erinra den tänkande delen af tidningsläsare derom, att det finnes sådant, som hvar och en är pligtig att icke blott tyst utan offentligt ogilla. Lemnar man af håglöshet eller modlöshet några qvidams skenet att föra nationens talan, så får man icke beklaga sig deröfver, om denna talan lägges nationen till last. Man och man emellan hör man visserligen sägas: »hvad betyder det, hvad den eller den skriver»? Det betyder visst ingenting, om det skrivas mätes ur litterär synpunkt eller efter det anseende, författaren åtnjuter. Men det kan ej hjälpas, att icke tidningspressen hos ett folk ingår bland de momenter, enligt hvilka man bedömer dess bildning och – dess tänkesätt.

Särskildt förtjena de Finska tidningarne ett par ord. *De äro främst noterade* – om med rätt eller orätt lemna vi derhän, medgifvande dock att äfven i dem rätt kolossala – plattheter stått att läsa. Lätt insedd är orsaken, hvarföre de äro synnerligen bemärkta. De skrivas företrädesvis för allmogen. Tror man tidningarne i landet förmå öfva något

inflytande, så är det klart, att ett sådant främst tillägges de blad, hvilkas läsare hafva den jemförelsevis minsta upplysning och i följd deraf mindre grad af eget omdöme.

Vi befara, det råder i en del af dessa blad ett olyckligt bemödande att icke visa sig sämre, än de på Svenska skrifna. Det är olyckligt, ty de förlora derigenom allt eget värde och blifva blott skrala härmare. Kanske finna de behag deri, att citeras af de Svensk-finska. De borde dock äfven finna, att detta skett förnämligast då, när de yttrat något synnerligen tjenligt att notera dem. Och det är derföre endast detta, som ur dem blir känt. Om det öfriga vet man – eller tror sig veta – en gång för alla, att det endast utgöres af nytt uppkok på den Svensk-finska anrättningen. Vi skulle för deras egen och Finska litteraturens heders skuld tillönska dem någon grad af sjelfständighet. De Svensk-finska äro redan genom sjelfva språket kopior; de äro det äfven till hållning och ton. Att gå i deras fotspår, är att vara skuggan af en skugga.

10

Också i politiskt hänseende, synes det, borde de Finska bladen kunna intaga en ståndpunkt, betingad af Finlands egendomliga ställning och verkliga behof. De kunde utbyta de lånade allmänna fraserna mot verkliga upplysande undersökningar öfver, hvad som för tiden är oundgänglig fordran och möjligt att ernå. De skulle hafva en uppmaning härtill i sitt åliggande att behandla massans af Finska folket intressen.

20

De hafva i sjelfva verket en högre uppgift att lösa, än deras Svensk-finska medbröder. Det mål, för hvilket de hafva att arbeta, är att bringa den Finska nationaliteten till lif. Äfven den politiska friheten är utan detta innehåll af en lefvande nationel kultur blott en tom form.

Genom deras uppträdande kan derföre något vida mera främjas eller komprometteras, än den ena eller andra friheten, hvars vinnande i hvarje fall är blott en tidsfråga.

30

Dessa Finska blad borde väl framför andra inse, att Finland har att vänta sin framtid af Finska folket sjelft, lemnande alla vaga förhoppningar på förhållanden, som stå utom dess makt att bestämma, men just derföre äfven undvikande hvarje kollision med dessa förhållanden.

Vi böra sluta med uttryckandet af den öfvertygelse, att, om tidningspressen i landet kunde betraktas såsom fullkomligt fri, dess uppträdande i hvarje annat land skulle anses för moderat. Man bör icke bedöma hela pressen efter de organer, hvilka saknande insigt i allt hafva endast nedsättande anspelningar på förhållanden och personer att sätta i dess ställe. Men äfven de bättre hafva i klok och värdig hållning mycket att förbättra. Grannrikets press har icke varit dem någon berömvärd lärmästare. Vi ville rekomendera såsom mönster t. ex. Preussiska oppositionspressens bättre organer. Blad sådana som Nationalzeitung och isynnerhet Kölnische Zeitung förtjena verkligen att framställas till efterföljd. Det första, som ur dem kan läras, och hvilket eljest är allmän insigt i alla länder, der det konstitutionela lifvet slagit någon rot, är det öppna och ständigt återkommande erkännandet, att politisk och social utveckling är möjlig endast genom enhällig samverkan mellan regering och folk. Och hela deras hållning beror af och står i öfverensstämmelse med detta erkännande. Hvad i sjelfständiga länder är erkänd lära, det borde den ringaste eftertanke göra klart i ett land, hvars politiska ställning är så beroende som Finlands.

40

50

Detta vore om någonsin påkalladt i en tidpunkt, angående hvilken endast okunnigheten om, hvad som varit, eller den uppsåtliga sanningslösheten kan förneka, att den är en tid af större frihet, bördigare

på reformer till det bättre, än hvad Finland under ett århundrade haft att glädja sig af.

Det är billigt att vid tanken på framtiden mäta ett folks ställning efter samtidens öfverhufvud; men man bör icke heller glömma att hålla det närvarande mot det förflutna.

10 Mycket kan dock i landets tidningspress icke så snart förändras. Till god vilja fordras god insigt, om också den förra icke alltid följer med den senare. Sjelfva den omständigheten, att i detta land tidningspressens hållning ännu beror blott af individernas tillfälliga bättre eller sämre beskaffenhet, vittnar emellertid nogsamst derom, att den icke har något fastare sammanhang med allmänna opinionen i landet.

J. V. S.

54 MYNTFRÅGAN.

Litteraturblad n:o 5, maj 1862

20 Vi hoppas med hela Finska folket, att denna frågas lösning icke mera låter vänta på sig ens många dagar. Den skall troligen vara afgjord, förrän detta nummer af bladet ser dagen.

Ryska sedelmyntet gäller numera officiellt, hvad det redan länge sedan gällt, 10 1/2 procent mindre än dess nominela värde.

Ingen förändring har derigenom i sjelfva verket skett. Den, som den 12 Maj innehade en Rysk rubelssedel, han egde då endast 89 1/2 kopek. Den 13 Maj kunde han mot densamma erhålla dessa 89 1/2 kopek i silfver, hvilket dagen förut kanske icke alls eller endast med svårighet lät sig göra. Men hvartill gagnar honom detta utbyte. Han köper för 30 Ryska sedlar samma belopp vara, samma vaxel på 30 sch. H. B:co. Sedeln är så god som silfret.

Än den Finska sedeln? Men den förhöll sig den 12 Maj likasom med den Ryska; den gällde 89 1/2 kopek. Den 13 var äfven dess verkliga värde oförändradt: men man kunde kanske icke direkt få motsvarande belopp silfver för densamma. Genom att först byta marksedlarne mot den Ryska rubelssedeln, lät det sig göra. Men denna transaktion hade för innehafvaren varit fullkomligt gagnlös.

40 Hade alltså innehafvaren af de Finska sedlarne ingen fördel af att tillbyta sig Ryska sedlar eller silfver, så hade uppenbarligen den, som egde Ryska sedlar, än mindre fördel af att förvandla dem till Finska. Den senare kunde mot sina sedlar få silfver. Hvarföre skulle han då tillbyta sig Finska sedlar, mot hvilka han icke kan erhålla det?

En omständighet kunde dock rubba dessa sedelsorters värde i förhållande till hvarandra – om nemligen för den ena eller andra funnes snar utsigt att kunna vexas mot mera silfver, än 89 1/2 kopek.

För Ryska sedeln finnes verkligen denna utsigt för handen. Mot densamma skall den 13 Augusti erhållas 91 1/2 kopek i silfver.

50 Om så sker, är det en god sak för innehafvare af Ryskt sedelmynt. De förtjena, om de spara sina sedlar till den 13 Augusti, 2 proc. nogare 2 2/4 eller 2 1/4 proc. på desamma.

Men om för den Finska sedeln icke samma eller bättre utsigt öppnas till utbyte mot silfver, så kommer den att bibehålla sitt gamla värde, under det att Ryska sedeln värde stiger. För den fås allt fortfarande endast 89 1/2 kopek i silfver. Häraf följer klarligen, att hvar och en i Augusti måste för en Rysk rubelssedel få betala 1 Rub. 2 1/4 kopek i